

Indėlių aukcionas Lietuvoje pinigų neišlaikė

Lietuvos banko kas savaitę organizuoti indėlių aukcionai šią savaitę baigėsi. Po banko „Snoras“ bankroto atsiradusio litų pertekliaus rinkoje jau nėra, nes indėlininkų pinigus bankai nukreipė kitur – į užsienį.

Palaikė likvidumą

Nuo gruodžio Lietuvos bankas kiekvieną pirmadienį iki šios savaitės organizavo savaitės trukmės terminuotųjų indėlių aukcionus, kuriuose galėjo dalyvauti Lietuvoje veikiantys komerciniai bankai.

Lietuvos banko teigimu, ši operacija komerciniams bankams suteikė papildomų galimybių optimaliau panaudoti savo turtą ir valdyti pinigų srautus po banko „Snoras“ bankroto. Banke „Snoras“ laikytų indėlių draudimo išmokoms grąžinanti buvo skirta per 4 mlrd. litų. Į kitų bankų sąskaitas nugulus šiai sumai, rinkoje atsirado litų perteklius, todėl Lietuvos bankas ėmėsi papildomų bankų likvidumo priemonių.

„Šiuo metu, kai pagrindinė draudimo išmokų dalis banko „Snoras“ indėlininkams jau išmokėta ir sklandžiai pasiskirstė bankų sistemoje, o likvidžių atsargų svyravimas grįžo į įprastinį lygį, papildomos likvidumo valdymo galimybės nebėra tokios aktualios“, – pranešė Lietuvos bankas. Todėl septyniolika savačių Lietuvos banko organizuoti terminuotųjų indėlių aukcionai šią savaitę nutraukiami, taip nuspręsta pirmadienį skelbtam aukcionui neįvykus.

Pinigus eksportuoja

Tai rodo, kad Lietuvos banko siūlomos palūkanos bankams yra per mažos, ir turimus pinigus jie nukreipia kitomis kryptimis.

Pasiteiravus, kur šiuo metu bankai nukreipia pinigų srautus, Lietuvos banko Priežiūros tarnybos specialistų teigimu, „šiuo metu rinkoje yra likvidžių lėšų perteklius. Paskolų portfelis kinta nesmarkiai, o laisvas lėšas bankai perveda į savo pagrindinius bankus, didina skolos vertybinių popierių portfelį“.

Tai reiškia, kad šalyje veikiantys komerciniai bankai vis dar nepradeda aktyviau kredituoti vidaus rinkos. Lietuvos banko duomenimis, vien per pirmus du šių metų mėnesius vidaus kreditas sumažėjo 235 mln. litų. Iki vasario pabaigos Lietuvoje veikiantys komerciniai bankai į Lietuvos ekonomiką buvo įlieję 63,4 mlrd. litų. Ši suma nuo 2008-ųjų traukiasi ir per daugiau nei trejus metus sumažėjo per 10 mlrd. litų.

Buvo gerai

Šiemet taip pat mažėjantis vidaus kreditas rodo, kad bankrutavusiame banke „Snoras“ gyventojų laikyti ir kitų bankų sąskaitose nugulę pinigai vidaus kreditavimo neišjudino. Kol Lietuvos bankas indėlių aukcionuose patvirtindavo gana aukštas palūkanas, dalis laisvų bankų lėšų cirkuliavo Lietuvoje, tačiau, nusmukus palūkanoms, ši lėšų laikymo priemonė bankams tapo nepatraukli.

„Aktyvus bankų dalyvavimas aukcionuose praėjusių metų pabaigoje ir šių pradžioje parodė, kad Lietuvos banko pasiūlytos priemonės rinkai buvo reikalingos, tačiau dabartinė padėtis vidaus rinkoje leidžia sugrįžti tik prie savireguliuojamų pagrįstų bankų sistemos likvidumo valdymo priemonių – tarpbankinių sandorių ir bazinės valiutos pirkimo bei pardavimo“, – komentavo Lietuvos banko valdybos narys Darius Petrauskas.

Susižėrė palūkanas

Lietuvos banko duomenimis, indėlių aukcionų apimtis, šių metų sausį siekusi 900 mln. litų per savaitę, nuosaikiai mažėjo – iki 42 mln. litų paskutiniame įvykusiame aukcione balandžio 10 d. Per

Indėlių aukcionas Lietuvoje pinigų neišlaikė (... tęsinys)

visą aukcionų vykdymo laikotarpį vidutinė priimtų 7 dienų trukmės indėlių suma sudarė 424 mln. litų. Vidutinė savaitės trukmės palūkanų norma svyravo nuo 0,45 proc. aukcionų vykdymo laikotarpio pradžioje gruodį iki 0,19–0,20 proc. palūkanų balandžio pradžioje.

Nesunku apskaičiuoti, per visą šį laikotarpį Lietuvos bankas indėlių aukcionuose dalyvavusiems komerciniams bankams, skaičiuojant vidutinę palūkanų normą, iš viso išmokėjo 540 tūkst. litų palūkanų.

Pavyzdžiui, už sausio antrąją savaitę Lietuvos banke savaitei padėtą 900 mln. litų indėlį, jį padėję skirtingi bankai po savaitės gavo beveik 4 mln. litų palūkanų.

Komentaras

Andrius Šuminas

Klubo „Pinigų srautas“ prezidentas

Rengti indėlių aukcionus Lietuvos bankas pradėjo po „Snoro“ nacionalizacijos. Indėlių aukcionas atliko perteklinių pinigų padėjimo už palūkanas funkciją šalies viduje. Šiais aukcionais aktyviausiai naudojosi didžiausi Lietuvoje veikiantys komerciniai bankai, kuriuose nugulė daugiausia „Snoro“ pinigų ir susikaupė litų perteklius.

Šiuo metu su litų pertekliaus problema komerciniai bankai jau nesusiduria, todėl nėra poreikio toliau organizuoti šiuos aukcionus. Bankuose pinigų srautams normalizavusis, esminių pokyčių bankų sektoriuje neįžvelgiu. Baimintis, kad kils paskolų litais palūkanos, nereiktų.

Terminuotųjų (7 dienų) indėlių aukcionai

Aukciono data Suma (mln. litų) Vidutinė palūkanų norma (proc.)

2011 12 19 300 0,45

2011 12 27 78,5 0,45

2012 01 02 700 0,45

2012 01 09 900 0,44

2012 01 16 900 0,41

2012 01 23 900 0,39

2012 01 30 700 0,35

2012 02 06 600 0,35

2012 02 13 500 0,34

2012 02 20 500 0,30

2012 02 27 500 0,30

2012 03 05 400 0,25

Indėlių aukcionas Lietuvoje pinigų neišlaikė (... tęsinys)

2012 03 12 300 0,25

2012 03 19 88 0,20

2012 03 26 150 0,20

2012 04 02 68 0,19

2012 04 10 42 0,20

2012 04 16 - -

[http://klaipeda.diena.lt/naujienos/ekonomika/indeliu-aukcionas-lietuvoje-pinigu-neislaike-421368?
utm_source=feed_reader&utm_medium=rss&utm_campaign=rss_feed](http://klaipeda.diena.lt/naujienos/ekonomika/indeliu-aukcionas-lietuvoje-pinigu-neislaike-421368?utm_source=feed_reader&utm_medium=rss&utm_campaign=rss_feed)